

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 5C/165/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814209243
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814209243.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci žalobcu: BL Telecom collection, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 47 150 513, právne zast. SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711 proti žalovanému: L. P., O.. XX.X.XXXX, V. X. O. Z., N. XX, o zaplatenie 466,30 € s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 71,40 € spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 9,25% zo sumy 19,98 € od 18.11.2011 do zaplatenia, s ročným úrokom z omeškania vo výške 9% zo sumy 27,46 € od 18.12.2011 do zaplatenia, s ročným úrokom z omeškania vo výške 9% zo sumy 23,96 € od 18.1.2012 do zaplatenia, v lehote do troch dní od právoplatnosti toto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieťa.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 466,30 € s úrokmi z omeškania vo výške 9,25% zo sumy 19,98 € od 18.11.2011 do zaplatenia, s ročným úrokom z omeškania vo výške 9% zo sumy 27,46 € od 18.12.2011 do zaplatenia, s ročným úrokom z omeškania vo výške 9% zo sumy 23,96 € od 18.1.2012 do zaplatenia a zo sumy 394,90 € odo dňa 18.2.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469, ako postupca na strane jednej (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) a žalobca ako postupník na strane druhej, uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok na žalobcu, vrátane pohľadávky voči žalovanému. Žalovaný ako záujemca uzavrel s právnym predchodcom žalobcu ako poskytovateľom v zmysle ust. § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZEK“) Zmluvu o pripojení (ďalej len „Zmluva“), predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikácie, teda právny predchodca žalobcu od účinnosti Zmluvy poskytoval žalovanému služby elektronickej komunikácie, najmä umožnil žalovanému uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla, udržiaval telekomunikačnú sieť nepretržite v prevádzkovom stave, poskytoval žalovanému servisné služby a ďalšie služby v zmysle Zmluvy a Všeobecných podmienok. Žalovaný sa zaviazal riadne odoberať služby elektronickej komunikácie, a to najmä uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla a platiť za ne riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku podľa zvoleného programu služieb. Právny predchodca žalobcu riadne poskytoval žalovanému vyššie uvedené služby a ich cenu vyčíslil v zmysle Zmluvy a aktuálneho Cenníka faktúrami s vyznačeným zúčtovacím obdobím a splatnosťou nasledovne: faktúra č. XXXXXXXXXXXX splatná dňa 17.2.2012 znejúca na sumu 394,90 €, faktúra č. XXXXXXXXXXXX splatná dňa 17.11.2011 znejúca na sumu 19,98 €, faktúra č. XXXXXXXXXXXX splatná dňa 17.12.2011 znejúca na sumu

27,46 € a faktúra č. XXXXXXXXXXXX splatná dňa 17.1.2012 znejúca na sumu 23,96 €. Žalovaný nesplnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo Zmluvy a cenu riadne poskytnutých služieb žalobcovi nezaplatil, resp. nezaplatil ich pomernú časť, čím porušil povinnosti mu vyplývajúce zo Zmluvy v spojení so Všeobecnými podmienkami. Dlh žalovaného voči žalobcovi, ktorý vznikol na základe vyššie uvedených skutočností predstavuje sumu 463,30 €. V prípade, ak je žalovaná suma nižšia ako suma na vystavenej faktúre, žalovaný vykonal čiastočnú úhradu u právneho predchodcu žalobcu. Nezaplatením faktúr v lehote ich splatnosti riadne a včas sa žalovaný vo vzťahu k žalobcovi dostal v zmysle ust. § 517 ods. 2 a nasl. Občianskeho zákonníka do omeškania a žalobca má teda nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov za každý deň omeškania až do jej zaplatenia.

Žalovaný k žalobe nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami a zistil nasledujúci skutkový stav:

Právny predchodca žalobcu Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „ST“) ako poskytovateľ a žalovaný ako účastník a nájomca uzavreli zmluvu o poskytovaní služby a nájme KZ č. XXXXXXXXXXXX dňa 11.3.2011, ktorou sa poskytovateľ zaviazal zriadiť a poskytovať žalovanému službu Magio Sat - Jar 2011 na 30 mesiacov s viazanosťou 24 mesiacov s tým, že v ďalšom boli uvedené parametre produktov poskytnutých žalovanému s uvedením spôsobu ich dodania a aktivácie. Poskytovateľ sa zaviazal prenechať nájomcovi do dole uvedené KZ. Nájomca sa zaviazal mesačne platiť ST cenu nájmu KZ (nájomné) podľa platného Cenníka ST a v prípade nájmu niektorého z nižšie uvedených KZ aj jednorazový poplatok za jeho aktiváciu. Nájomca sa zaviazal v prípade výpovede zmluvy o nájme z dôvodov na jeho strane a nevrátení KZ a príslušenstva uhradiť zmluvnú pokutu stanovenú v tejto zmluve alebo podľa cenníka na prenájom KZ účinného v čase podpisu zmluvy.

V zmysle bodu 1. Osobitných ustanovení zmluvy táto zmluva sa riadi platnými Obchodnými podmienkami ST, a.s. na predaj a nájom KZ, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto zmluvy a obidve zmluvné strany sa ich zaväzujú dodržiavať. Ceny nájmu sú určené podľa platného Cenníka ST.

V časti zmluvy Nájom koncového zariadenia boli uvedené jednotlivé koncové zariadenia a výška nájmu mesačne ako ak zmluvná pokuta v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia prenajatého Magi Sat Boxu, jednorazovo 126 € s DPH a zmluvná pokuta v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia diaľkového ovládača k prenajatému Sat Boxu 20 €.

Podľa Záverečných ustanovení zmluva sa riadi Všeobecnými podmienkami spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na poskytovanie verejnej telefónnej služby (ďalej len „Všeobecné podmienky“), ktoré sa zmluvné strany zaväzujú dodržiavať a sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a účastník svojim podpisom potvrdzuje ich prevzatie.

Podľa časti B Základné benefity Tabuľka č. 3 zmluvy zmluvná pokuta za nedodržanie doby viazanosti pri zániku zmluvy o pripojení zo strany/z dôvodov na strane účastníka pred uplynutím 24-mesačnej doby viazanosti užívať službu Magio Sat 199 € (DPH sa neuplatňuje) splatnosť jednorazovo.

V zmysle bodu 14. tabuľky č. 3 zmluvy koncové zariadenie nevyhnutne potrebné k riadnemu užívaniu služby Magio Sat (Set Top Box) nie je súčasťou poskytovanej služby. STB poskytuje ST užívateľovi do nájmu za podmienok stanovených v Obchodných podmienkach na predaj a nájom koncových zariadení a iných telekomunikačných zariadení a Cenníka pre koncové zariadenia.

Žalobca vystavil žalovanému faktúru č. XXXXXXXXXXXX splatná dňa 17.2.2012 znejúca na sumu 394,90 €, faktúru č. XXXXXXXXXXXX splatná dňa 17.11.2011 znejúca na sumu 19,98 €, faktúru č. XXXXXXXXXXXX splatná dňa 17.12.2011 znejúca na sumu 27,46 € a faktúru č. XXXXXXXXXXXX splatná dňa 17.1.2012 znejúca na sumu 23,96 €

Pohľadávka voči žalovanému bola na žalobcu postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.6.2013, registrovanej aj na tunajšom súde, čím je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Ako vyplýva z § 42 ods. 4 zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), účastník je povinný

- a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami,
- b) platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní,
- c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

V zmysle § 43 ods. 1 zákona zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 zákona podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Ako vyplýva z § 43 ods. 3 zákona zmluva o pripojení zaniká

- a) uplynutím času, na ktorý bola uzavretá,
- b) dohodou účastníkov zmluvy,
- c) odstúpením od zmluvy,
- d) výpoveďou,
- e) ak tak ustanovuje osobitný predpis.

V zmysle § 43 ods. 5 zákona podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník

- a) opakovane neoprávnene zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nedbanlivosti,
- b) nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti,
- c) pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí,
- d) opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania,
- e) opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 43 ods. 6 zákona účastník môže vypovedať zmluvu o pripojení uzavretú na dobu neurčitú z akéhokoľvek dôvodu alebo bez udania dôvodu.

V zmysle § 43 ods. 7 zákona podnik môže vypovedať zmluvu o pripojení, ak ďalej nemôže poskytovať verejnú službu v dohodnutom rozsahu alebo v potrebnej kvalite z dôvodov technickej neuskutočiteľnosti ďalšieho poskytovania služby okrem univerzálnej služby. Ak podnik vypovie zmluvu o pripojení z dôvodu modernizácie verejných služieb, s ktorou je spojené ukončenie poskytovania verejnej služby podľa uzavretej zmluvy o pripojení, je povinný s výpoveďou doručiť účastníkovi ponuku na poskytovanie inej, technicky a cenovo blízkej verejnej služby s jej zvýhodneným zriadením.

Podľa § 663 Občianskeho zákonníka nájomnou zmluvou prenajímateľ prenecháva za odplatu nájomcovi vec, aby ju dočasne (v dojednanej dobe) užíval alebo z nej bral aj úžitky.

Ako vyplýva z § 671 Občianskeho zákonníka nájomca je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania.

V zmysle § 682 Občianskeho zákonníka ak sa nájom skončí, je nájomca povinný vrátiť prenajatú vec v stave zodpovedajúcom dojednanému spôsobu užívania veci; ak sa spôsob užívania výslovne nedohodol, v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie.

Spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej prívodiť akúkoľvek zmenu.

Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka vyplýva, že za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. (§ 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

V zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách .

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania;

výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o poskytovaní služby a nájme KZ, na základe ktorej zmluvy boli žalovanému právnym predchodcom žalobcu poskytované služby, tak ako boli vyúčtované jednotlivými faktúrami, pričom žalovaný sumu za tieto služby neuhradil, preto súd v tejto časti žalobu považoval za dôvodnú a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 71,40 €.

Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorý bol na tej ktorej faktúre určený ako deň splatnosti, dostal do omeškania, preto ho súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to vo výške uvedenej vo výroku rozsudku z jednotlivých neuhradených súm.

Ďalším nárok uplatňovaným žalobcom bol nárok na úhradu sumy 394,90 € na základe faktúry č. XXXXXXXXXXXX, ktorou bola žalovanému právnym predchodcom žalobcu vyúčtovaná Magio Sat pokuta v sume 199 € a suma 195,90 € za ostatné služby, pričom sa jednalo o pokutu za Magio Box v sume po 126 €, pokuta za diaľkový ovládač v sume 20 €, pokuta za kartu v sume 19,95 € a pokuta za ostatné príslušenstvo v sume 29,95 €.

Jednou z uplatňovaných zmluvných pokút je Magio Sat pokuta vo výške 199,- €.

Žalobca si uplatňuje predmetný nárok z titulu zmluvnej pokuty, pričom sa jedná o dojednanie, ktoré bolo vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 10C/117/2014, Okresný súd Dunajská Streda sp. zn. 11C/380/2014). V predmetných rozhodnutiach bol predmetom konania mimo iného aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 199 eur v súvislosti s poskytovaním služby Magio Sat právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., pričom aj keď predmetné dojednania boli naformulované odlišne od dojednania v tejto právnej veci, svojou podstatou postihovali konanie žalovaných ako účastníkov v rámci poskytovanej služby Magio Sat, preto má súd za to, že sa jedná o podmienku s rovnakým významom tak ako to predpokladá ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka.

Súd poukazuje na ustanovenie § 53a ods. Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Citované ustanovenie § 53a je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok.

Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (čl. 7 ods. 1 smernice).

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov. Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 ods. 1 smernice). Citované ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku, teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011).

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú, takáto zmluvná podmienka je neplatná, jedná sa o absolútnu neplatnosť (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom výslovne zakázaný a priznanie plnenie z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom, ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu. Súd je povinný ex offo skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú už skôr judikoval. Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmý a rešpektovaný subjektmi práva, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania, je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke.

S ohľadom na vyššie uvedené mal súd za to, že nárok uplatnený žalobcom z titulu zmluvnej pokuty v sume 199 € nemožno žalobcovi priznať, nakoľko sa jedná o nárok z absolútne neplatnej neprijateľnej podmienky určenej súdom, preto žalobu v tejto časti spolu s príslušenstvom zamietol.

Žalobca si vo faktúre č. XXXXXXXXXXXX uplatnil aj ďalšie zmluvné pokuty a to pokutu za Magio Box v sume 126 €, pokutu za diaľkový ovládač v sume 20 €, pokutu za kartu 19,95 € a pokutu za ostatné príslušenstvo v sume 29,95 €, spolu v sume 195,90 €.

Čo sa týka nároku žalobcu na zaplatenie zmluvných pokút, žalobca toto právo odvíja od zmluvy, cenového výmeru, tarify a cenníka s odkazom na Obchodné podmienky, pričom čo sa jedná zmluvy, tak táto je typovou zmluvou, ktorá je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie a rovnako pokiaľ sa jedná o cenový výmer, tarifu či cenník, ktoré boli súčasťou zmluvy. Právny predchodca žalobcu ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách ako aj v cenníku, tarife a cenovom výmere. Súd ďalej konštatuje, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, keď v zmluve je priamo uvedené, že ju uzatváral ako fyzická osoba. Tento vzťah medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikol v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

Súd pri hodnotení dojednaných zmluvných podmienok v súlade s ust. § 53 ods. 10 bral zreteľ na povahu tovaru, na ktorý zmluva bola uzavretá, keď predmetom bolo poskytovanie služieb v rámci dohodnutého programu, pričom cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom a zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú. Zmluvné pokuty boli dojednané pre prípad porušenia povinnosti žalovaného ako zákazníka vrátiť všetky zariadenia odovzdané mu žalobcom ako poskytovateľom ako aj v dôsledku ich poškodenia, odcudzenia či straty. Súd bral na zreteľ aj okolnosti súvisiace s uzavretím predmetnej zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy, keď zmluva bola uzavretá na predtlačí spoločnosti, jednotlivé údaje boli vpísané zástupcom spoločnosti a súčasťou takto uzavretej zmluvy sa stali aj cenník, tarify a cenový výmer.

Tak ako to vyplýva z jednotlivých vyššie citovaných ustanovení predmetné zariadenia boli nevyhnutné pre poskytovanie dojednaných služieb, no neboli jej integrálnou súčasťou, boli vo vlastníctve poskytovateľa a žalovanému boli poskytnuté do dočasného užívania a nájmu, za ktorý sa žalovaný ako nájomca zaviazal platiť mesačne cenu nájmu.

Tu súd poukazuje na to, že žalobcovi ako vlastníkovi veci poskytuje ochranu ustanovenie § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje, najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje. Zákon v citovanom ustanovení poskytuje vlastníkovi súdnu ochranu proti tomu, kto neoprávnene zasahuje do jeho vlastníckeho práva, najmä umožňuje domáhať sa vydania veci od toho, kto ju neprávom zadržuje a to podaním žaloby na vydanie veci.

Vlastníckemu právu sa poskytuje ochrana aj prostredníctvom trestnoprávných predpisov, sú to najmä príslušné ustanovenia Trestného zákona o spáchaní, resp. naplnení skutkovej podstaty trestného činu krádeže, sprenevery, neoprávneneho používania cudzej veci alebo poškodzovania cudzej veci.

Zo žalobného návrhu pritom ani nie je zrejmé, z akých dôvodov si žalobca uplatňuje proti žalovanému uvedené zmluvné pokuty, keďže v danom prípade nebolo z jeho strany preukázané, že by došlo k strate, odcudzeniu jednotlivých zariadení, či ich poškodeniu alebo že by ich žalovaný odmietol žalobcovi vydať.

Žalobca ako poskytovateľ a vlastník veci, s najväčšou pravdepodobnosťou nevyužil žiadnu z uvedených foriem ochrany, keďže zo žalobného návrhu ani predložených listín nevyplýva, žeby si takéto právo uplatnil a na ochranu svojho vlastníckeho práva si zvolil dojednanie o zmluvnej pokute postihujúcej zákazníka, čo môže navodzovať dojem, že jeho skutočným záujmom nebolo opätovne ako vlastník aj vec držať a nakladať s ňou, ale že tu bola len zvolená možnosť získania náhrady za takúto vec prostredníctvom inštitútu zmluvnej pokuty.

V ďalšom súd poukazuje na to, že dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu dôjde s tým, že zmluvná pokuta by mu patrila aj v prípade, žeby zariadenia boli síce vrátené, avšak poškodené, pričom právny predchodca žalobcu ako poskytovateľ naplnenie týchto podmienok, resp. vyhodnotenie takéhoto stavu nikde nekonkretizoval, preto sa možno domnievať, žeby bolo len na voľnej úvahe a posúdení žalobcu alebo jeho pracovníkov, či by žalovanému ako zákazníkovi takáto povinnosť vznikla. Ako už bolo uvedené vyššie ohľadom predmetných zariadení súvisiacich s poskytovaním služby Magio Sat boli žalovanému poskytnuté do nájmu, pričom Občiansky zákonník v ustanovení § 681 v prípade skončenia nájmu ukladá nájomcovi prenajatú vec vrátiť v stave zodpovedajúcom dojednanému spôsobu užívania veci a ak sa spôsob užívania nedohodol, v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie, no právny predchodca žalobcu v rámci dojednania nájmu predmetných zariadení a s tým súvisiacich zmluvných pokút takúto skutočnosť nezohľadňoval, no napriek tomu dojednal ako jeden z predpokladov vzniku nároku na zmluvné pokuty aj poškodenie predmetného zariadenia.

Zmluvné strany si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dohodnúť zmluvnú pokutu. Strana, ktorá zmluvnú pokutu požaduje, však musí v právnom úkone, ktorým túto zmluvnú pokutu žiada, uviesť určite a zrozumiteľne za ktoré konkrétne porušenie zmluvných povinností si zmluvnú pokutu uplatňuje.

V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, rovnako ako aj rozhodcovská doložka, zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. (nález Ústavného súdu Českej republiky z 11. novembra 2013, sp. zn. I.ÚS 3512/2011)

Pre úplnosť, súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ešte uvádza, že v danom prípade žalobca nepreukázal, že by dojednanie o zmluvných pokutách v sume bolo súčasťou listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. Žalobca iba predložil Cenník pre koncové zariadenia, kde je v tabuľke č. 11 uvedená zmluvná pokuta v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia prenajatého Magio Boxu v sume 126 € a zmluvná pokuta v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia diaľkového ovládača k prenajatému Magio Boxu v sume 20 €. Uvedené vymedzenie v cenovom výmere však súd nemôže považovať za platné písomné dojednanie zmluvnej pokuty, ako to vyžaduje § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Zároveň pokiaľ ide o nárok na pokutu za ostatné príslušenstvo v sume 29,95 € a pokutu za kartu v sume 19,95 €, tento nárok žalobca uplatňoval iba na základe ustanovenia bodov 4.3.1 a 4.5.1 Tarify ST, a.s. pre poskytovanie Služby Magio Sat.

V súvislosti s „dojednaním“ nárokov na zmluvné pokuty v rámci Cenníka a Tarify, súd poukazuje na už vyššie vyslovený názor, že právo na zmluvnú pokutu môže byť len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis.

Vzhľadom na uvedené súd zamietol žalobu žalobcu aj v časti nároku na zmluvné pokuty v sume 195,90 €.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Žalobca mal v konaní úspech 15%, teda v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a neúspech v časti 85%, ktorý predstavuje úspech žalovaného. Takto po odpočítaní úspechu žalobcu od úspechu žalovaného vznikol žalovanému ako účastníkovi konania, ktorý mal vo veci väčší úspech nárok na náhradu trov konania v pomere 70%, no keďže žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu žiadne trovy nevyplynuli, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Vranov nad Topľou (§ 204 ods.1 OSP).

Podľa ust. §-u 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. §-u 205 ods. 2 OSP, Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. §-u 205 ods. 3 OSP, Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa ust. §-u 251 ods. 1 OSP, Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.